

(„A millió”, „Bizánc”, „Egyenlőség”, „Crampton mester”, „Velencei kalmár”), finom, jellemző erővel rajzolta meg egy vak leány szerepét Sudermann „Rejtett boldogság”-ában. Áttérve a modern darabok fiatal asszonyainak szerepkörére, (Bataille, Kistemaekers, Lavedan), a kritika mindenkor elismeréssel állapította meg diszkrét, de eleven, jellemző játékát, ami nagynevű atyjának is egyik nagy színpadi erőnye volt. Drámai színjátszó képességéről tett tanúságot Zsiros István: „Fátum”-jának Kovács Margit szerepében. A drámai ábrázolásának ez a készsége a legmagasabb csúcra emelkedett jóval később két hatalmas ibseni szerepben, Solness építőmester és John Gabriel Borkmann feleségében. Ez a két alakítása a legelső közövé avatta. Aránylag hamar tért át a komikai szerepkörre, nem egyet játszva el felejthetetlen édes anyja szerepei közül. Ujabban Bourdet, Móricz Zsigmond s legujabban Bónyi Adorján darabjaiban nyújtott igen sikerült alakítást. — Első férje: Tapolczai Dezső volt (l. ezt), a második: Kürthy György. (T. I.)

Voggenhuber Vilma, európai hírű magyar operaénekesnő, drámai szoprán, sz. 1845. júl. 17-én, Pesten, megh. 1888. jan. 11-én, Berlinben. Atyja tekintélyes kereskedő volt, de a fiatal leányt Herz nevű nagybátyja képezte ki Stoll Péternél (l. ezt). Első fellépte a német színházban 1860. jan. 21-én „Montecchi e Capuletti”-ben volt, Romeo („nadrág”) szerepében; ugyanebben lépett fel magyarul, Szivessi néven, a Nemzeti Színházban, ápr. 9. és 27-én, olyan sikerrel, hogy két éves szerződést kapott. 1862. máj. 17-én Szilágyi Erzsébetet énekelte (Hunyadi László), a vele együtt, mint Gara Mária fellépett Artót Désirée (l. ezt) csodálta, hogy ilyen tüneményes hang ilyen ismeretlenségben maradt; ehhez járult, hogy V. nőül mentén Hamvai Kovács Ferenc garibaldistához (aki az 1870-es porosz-francia háborúban, mint egy guerillacsapat parancsnoka, hősi halált halt), nem tudott új szerződése iránt megegyezni Radnótfáy inténdánssal, s Berlinben vendégszerepelt

szept. 4., mint Recha (Zsidónő), majd mint Leonora (Troubadour és Fidelio). Szerződöttni akarták, de ő előbb bővíteni akarta műsorát és ismertté tenni nevét, azért először Hannoverben, Stettinben, 1864-ben Münchenben vendégszerepelt, márc. 29-én Nemzeti Színházunkban is (mint Elvira: Ernani), majd Kölnben; itt ismerkedett meg Krolop Ferenc basszistával, vele Brémában is együtt működött, majd Berlinbe térve, itt (1868. máj. 1-je óta mindvégig) az udv. opera díszje volt. Krolop (sz. 1839. szept. 5.) már hadbíró volt, mikor a színpadra lépett; nagy sikerei ellenére csak 1872-ben lett a berlini opera tagja, de már 1871. márciusban oltárhoz vezette V.-t. A művésznőnek a bécsi operában is (1869): Gretchen (Faust), Fidelio, Donna Anna (Don Juan) nagy sikere volt; Berlinben kamaraénekesnő címet kapott, a szász-meiningeni udvartól a „Pro artibus et litteris” aranyérmét. Híres szerepei voltak még: Valentine (Hugonották), Medea (Cherubini operájának címsz.), Veszta-szűz (Spontini op. címsz.), Iphigenia (Gluck op. címsz.), Norma, Borgia Lucrezia. stb.

(Kereszty István.)

Voinovich Géza, író, kormányfőtanácsos, a Kisfaludy Társaság titkára, a Petőfi Társaság tagja, sz. 1877. márc. 14-én, Debrecenben. Tanulmányait u. o. és Budapesten végezte, hol kitüntetéssel tette le a doktorátust a magyar irodalomtörténet, esztétika és művészettörténet tárgyaiból. 1902-ben sajtó alá rendezte Shakespeare összes színműveit, 6 kötetben, életrajzzal és bevezető tanulmányokkal. 1923. máj. 11-én a Magyar Tud. Akad. tb. tagja lett. Színművei: „Mohács”, tört. trag. 5 felv. Bem. 1922. jan. 18. Nemzeti Színház. Új betanulással: 1926. dec. 30. és 1930. jan. 10. (E darabbal 1923. jan. 29-én elnyerte az Akadémia Vojnich-díját.) „Szivárvány”, falusi jelenet 1 felv. Bem. 1926. ápr. 21. Kamaraszínház. „A keresztút”, egyfelvonás. 1930. nov. 21. U. o. — „Magyar Passio” e. e. 1931. III. 27. A Nemzeti Színház Művészszemélyzete nagy segédlettel Szegeden is bemutatta, szabadtéri színpadon, 1931. június 13-án. Fordítása